

FSDB:s guide till

**Stöd och service för
personer med dövblindhet**

Innehåll:

Inledning sid 7

Vad finns det för stöd och service? sid 8

A

- Aktiveringskurser sid 8

- Aktivitetsersättning sid 8

- Assistansersättning sid 9

B

- Bildtelefoni sid 9

- Bostadsanpassningsbidrag sid 9

- Bostadstillägg sid 9

- BRIS för barn sid 10

- BRIS för vuxna sid 10

- Brottsofferjouren sid 10

- Böcker och tidningar på anpassade medier sid 10

D

- DAISY sid 11

- Dövblindteam sid 11

- Dövblindtolkning sid 11

- Dövpsykiatriska mottagningar sid 12

- Dövteam..... sid 12

F

- Fondmedel sid 12

- Färdtjänst sid 12

- Förmedlingstjänsten Texttelefoni sid 13

-
- Försäkringar sid 13
 - Föräldratelefonen..... sid 13

G

- God man sid 13
- Gruppboheter sid 14
- Gymnasieskola sid 14

H

- Habilitering sid 14
- Handikappersättning sid 15
- Hjälpmedel sid 15
- Högkostnadsskydd och frikort för sjukvård sid 15
- Hörsellinjen sid 16
- Hörselvård sid 16

I

- Individuell plan sid 16
- Intyg för förmånstagare (förmånsintyg) sid 17

J

- Jourhavande kompis sid 17
- Jourhavande medmänniska sid 17
- Jourhavande präst sid 18
- Juridisk rådgivning sid 18

K

- Kontaktperson sid 19
- Kvinnofridslinjen sid 19

L

- Landstingens kontaktpersoner för dövblindfrågor sid 19
- Ledarhund sid 19
- Ledsagarservice sid 20
- LSS sid 20
- Lättlästa böcker, nyheter och information sid 21
- Lönestöd sid 21

N

- Nationella hjälplinjen sid 22

P

- Personlig assistans sid 22
- Punktskriftstidningar sid 22
- Punktskriftstjänsten sid 23

R

- Rehabilitering sid 23
- Riksfärdtjänst sid 23
- Rådgivning och annat personligt stöd sid 24

S

- SIP sid 24
- Sjukersättning sid 24
- Sjukresor sid 25
- Sjukvårdsrådgivning sid 25
- Självmordslinjen sid 25
- SMS 112 sid 25
- Socialtjänstlagen sid 26
- SOS Alarm sid 26

-
- Specialskola sid 26
 - Syncentraler sid 26

T

- Taltidningar sid 27
- Tandvårdsbidrag sid 27
- Texttelefon eller annan kommunikationsutrustning sid 27
- Tolktjänst sid 27
- TUFF teckenspråksutbildning för föräldrar sid 28

V

- Vårdbidrag sid 28

Ä

- Äldreboenden sid 28
- Äldretelefonen sid 28

Inledning

Många tycker att det är svårt att överblicka samhällets stöd till personer med dövblindhet. De insatser som finns är uppdelade mellan statliga myndigheter, landsting och kommuner.

Denna guide syftar till att kortfattat berätta om olika insatser samt att upplysa om vart man vänder sig. Guiden består av korta avsnitt som är sorterade i bokstavsordning. Det finns också information om några mer allmänna insatser som är till för alla medborgare samt upplysningar om telefonjourer och annan rådgivning dit man också kan vända sig. Det är omöjligt att täcka precis allt, men förhoppningsvis kan ändå guiden fungera som en vägledning.

Inom kort kommer det att finnas några fler praktiska guider från FSDB. Det handlar t ex om en guide om LSS och en annan guide om de myndigheter och organisationer som ger olika former av stöd. Håll gärna utkik på www.fsdb.org för aktuell information.

Vid synpunkter och tips om någon av guiderna går det bra att kontakta FSDB, e-post fsdb@fsdb.org

Enskede december 2015

Vad finns det för stöd och service?

A

Aktiveringskurser

Aktiveringskurser anordnas av folkhögskolor i samverkan med SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten) och FSDB. Aktuell kurskatalog kan beställas av FSDB, e-post fsdb@fsdb.org, telefon 08-39 20 40. Katalogen finns också på www.fsdb.org/aktiveringskurser.html

Aktivitetsersättning

Aktivitetsersättning vid nedsatt arbetsförmåga är en tidsbegränsad ersättning till unga personer (under 30 år) som har en sjukdom eller någon annan funktionsnedsättning som gör att de inte kan arbeta. Arbetsförmågan ska vara nedsatt under minst ett år. Man ansöker om aktivitetsersättning hos Försäkringskassan. Läs mer på www.forsakringskassan.se

Man kan också beviljas hel aktivitetsersättning vid förlängd skolgång till den som har en funktionsnedsättning som gör att han eller hon behöver längre tid för att slutföra en grundläggande utbildning.

Den som har aktivitetsersättning kan också delta i olika aktiviteter. Det är frivilligt och ska inte påverka ersättningen. Det kan t ex gälla vissa kurser på folkhögskolor och studieförbund, idrottsaktiviteter och föreningsverksamhet. Syftet är att aktiviteterna ska stödja individens utveckling, påverka funktionsnedsättningen eller sjukdomen på ett positivt sätt. Aktiviteterna ska ge bättre förutsättningar för att förbättra arbetsförmågan. Ansökan om ersättning för aktiviteter vid aktivitetsersättning ska göras på en särskild blankett. Läs mer på www.forsakringskassan.se

Assistansersättning

Den som har personlig assistans enligt LSS mer än 20 timmar i veckan kan få ekonomisk ersättning från Försäkringskassan (enligt Lagen om assistansersättning, LASS). Man kan få assistans genom kommunen, välja att själv anställa assistenter och vara arbetsgivare eller t ex anlita ett brukarkooperativ. Det är kommunen som har det ekonomiska ansvaret om det enligt LSS beviljas personlig assistans mindre än 20 timmar i veckan.

B

Bildtelefoni

Tjänsten är gratis och förmedlar bildtelefonsamtal så att personer som använder teckenspråk och personer som använder tal kan mötas. Läs mer på <http://www.bildtelefoni.net>

Bostadsanpassningsbidrag

Det är ett ekonomiskt bidrag för att anpassa bostaden så att vardagen fungerar. Ansökan ska göras till sin egen hemkommun.

Bostadstillägg

Den som har aktivitets- eller sjukersättning kan få hjälp med bostadskostnaden genom bostadstillägg. Tillägget varierar beroende på vilken inkomst man har och hur höga bostadskostnaderna är. Läs mer på www.forsakringskassan.se

BRIS för barn

BRIS (Barnens rätt i samhället) stödjer barn som far illa. Telefon 116 111. Förutom att ringa går det också att mejla eller chatta. Läs mer på www.bris.se

BRIS för vuxna

BRIS (Barnens rätt i samhället) har också stödverksamheter för vuxna. Telefon 077-150 50 50 till BRIS Vuxentelefon - om barn. Besök gärna också sajten Barnperspektivet.se.

Brottsofferjouren

Alla som är utsatta för brott, anhöriga eller vittne till brott är välkomna att ringa. Telefon 0200 -21 20 19. Läs mer på <http://www.brottsofferjouren.se>

Böcker och tidningar på anpassade medier

Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) tillhandahåller litteratur till personer med olika former av läsnedsättning. Det går både att låna och att köpa böcker från MTM. Läs mer på www.mtm.se

D

DAISY

DAISY är en internationell standard för digitala talböcker. DAISY-skivor innehåller MP3-filer och är gjorda så att du lätt ska kunna hitta i innehållet. Man läser en DAISY-talbok i en spelare, dator, surfplatta, läsplatta eller mobil som kan spela upp MP3-filer.

(En talbok är en inläst bok till hjälp för personer med läshinder. Skillnaden mellan en talbok och en vanlig ljudbok är att en talbok bara får lånas av personer med läsnedsättning, medan en ljudbok får lånas av alla.)

Dövblindteam

I Stockholm, Västra Götaland och Region Skåne finns speciella dövblindteam. Deras uppgift är t ex att ge personer med dövblindhet och anhöriga råd och stöd. Dövblindteamen bistår också med samordning av habilitering/ rehabilitering och ser till att personen får de insatser som behövs.

I övriga landsting som inte har dövblindteam brukar det ändå finnas någon form av dövblindnätverk, t ex genom samarbete mellan syncentralen och hörcentralen.

Dövblindtolkning

Dövblindtolkning innebär mer än att översätta mellan tal och teckenspråk. Dövblindtolkning består av tre helt integrerade delmoment. Dessa delmoment är tolkning av vad som sägs, syntolkning (information om hur omgivningen ser ut och vad som händer) och ledsagning (hjälp vid förflyttning).

Dövpsykiatriska mottagningar

Många landsting och regioner har dövpsykiatriska mottagningar. På www.1177.se kan man söka efter kontaktuppgifter.

Dövteam

Många landsting och regioner har dövteam som t ex kan erbjuda stöd och råd. På www.1177.se kan man söka efter kontaktuppgifter.

F

Fondmedel

Det finns många fonder och stiftelser som personer med funktionsnedsättning kan söka. Det finns t ex mycket information på <http://sokastipendium.se/fonder-att-soka>. Många kommuner, landsting och regioner har också fonder. Det går även att ansöka om bidrag från FSDB. Läs mer på www.fsdb.org

Färdtjänst

Färdtjänsten är till för personer som på grund av funktionsnedsättning har svårt att förflytta sig på egen hand eller resa med allmänna kommunikationer. Det är kommunens ansvar att anordna färdtjänst inom kommunen. Man kan ansöka om färdtjänst hos sin kommun.

Förmedlingstjänsten texttelefoni

Tjänsten förmedlar samtal mellan texttelefoner och taltelefoner. För samtal från en texttelefon till en taltelefon ring 020-600 600. För samtal från en taltelefon till en texttelefon ring 020-600 650.

Försäkringar

Medlemmar i FSDB kan teckna försäkringar i Unik Försäkring. Läs mer på <http://www.unikforsakring.se>

Föräldrategifonen

Alla föräldrar eller andra vuxna som är oroliga för barn eller ungdomar i sin närhet kan ringa till Föräldrategifonen. Man kan ringa anonymt. Telefon 020-85 20 00.

G

God man

Godmanskap är ett uppdrag som innebär att den gode mannen utför uppgifter för någon annans räkning. För mer information, vänder man sig till överförmyndaren eller överförmyndarnämnden i sin kommun.

Gruppbostäder

På några platser finns särskilda gruppbostäder för personer med medfödd eller tidigt inträffad dövblindhet. I Göteborg finns t ex gruppbostäderna Vidbo och Lindhult. I t ex Härnösand och Boden finns det också gruppbostäder. Mo Gård driver flera verksamheter inom stöd och service. Läs mer på www.mogard.se

Gymnasieskola

Många ungdomar med dövblindhet går integrerade i vanliga gymnasieskolor. I Örebro finns också riksgymnasiet för döva och hörselskadade. Läs mer på www.orebro.se/riksgymnasier.rgd-rgh

H

Habilitering

Habilitering är stöd och behandling som ska leda till att personer med funktionsnedsättning lär sig att utveckla nya förmågor för att klara av nya saker. Merinformation för respektive landsting finns på <http://www.1177.se>

Handikappersättning

Handikappersättning är pengar som den som har en funktionsnedsättning eller sjukdom kan få om man behöver hjälp i vardagen eller har merkostnader. Ansökan om handikappersättningen (som är skattefri) görs hos Försäkringskassan. Läs mer på www.forsakringskassan.se

Hjälpmedel

Landstingen och kommunerna ansvarar för hjälpmedel som ska användas i hemmet, närmiljön och skolan för att underlätta det dagliga livet och/eller för vård och behandling. Hjälpmedlen förskrivs av hälso- och sjukvårdspersonal. En del hjälpmedel får man köpa själv. Ibland kan man hyra hjälpmedel eller få bidrag.

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan ansvarar för arbetshjälpmedel. Det är sådana hjälpmedel som gör det möjligt för en person med funktionsnedsättning att kunna arbeta.

Respektive arbetsgivare ansvarar för så kallade arbetstekniska hjälpmedel. Det är hjälpmedel för att motverka att skador uppstår i arbetet.

Högkostnadsskydd och frikort för sjukvård

Det ska finnas ett högsta belopp för hur mycket man behöver betala för hälso- och sjukvård i ett landsting. I t ex Stockholms län är den summan för patientavgifter 1 100 kr inom en period av tolv månader. Den som under perioden kommit upp till summan för patientavgifter kan få ett frikort. Man måste då kunna visa upp sina kvitton (alternativt stämplor i häftet Underlag för frikort). Frikortet brukar man få direkt på den mottagning man besöker när summan uppnås.

Med frikortet behöver man inte betala några patientavgifter under resten av tolv månadersperioden. (Det räknas från dagen när den första patientavgiften betalades.)

Mer information finns t ex på vårdcentraler, sjukhus och <http://www.1177.se>

Hörsellinjen

Hörsellinjen är en gratis informationstjänst som drivs av Hörselskadades Riksförbund (HRF). Här kan man t ex få information och råd om hörsel, hörselskador och hjälpmedel. Ring 0771-888 000. Läs också mer på <http://horsellinjen.se/>

Hörselvård

Hörselvården är ofta uppdelad på flera aktörer. Skillnaderna mellan olika delar av landet är mycket stora. Avgifter för t ex hörapparater varierar kraftigt. Kontakta hemlandstinget för mer information.

Individuell plan

Den som beviljas insatser enligt LSS har rätt att få en individuell plan. I den ska det framgå vilka insatserna är och vad de ska leda till.

Intyg för förmånstagare (förmånsintyg)

Den som har sjukersättning, aktivitetsersättning eller handikappsersättning kan få ett intyg från Försäkringskassan. Intyget kan t ex ge rabatter på buss, tåg, flyg, konserter, bio om man visar fram det tillsammans med ID-kort. För att beställa intyg, kontakta Försäkringskassans kundcenter 0771-524 524.

J

Jourhavande kompis

Det är en chattjour för alla upp till 25 år. Den som chattar är anonym och bestämmer själv vad man vill prata om. Läs mer på <http://rkuf.se/vad-vi-gor/jourhavande-kompis>

Jourhavande medmänniska

Ibland kan man behöva prata med någon som lyssnar. Det går att ringa varje natt (mellan kl mellan 21-06) och telefonnumret är 08-702 16 80. Läs mer på <http://www.jourhavande-medmanniska.com>

Jourhavande präst

Tjänsten är öppen för alla som behöver en medmänniska att prata med. Ring 112 och be att få bli kopplad till Jourhavande präst. Den som svarar är präst inom Svenska kyrkan och har tystnadsplikt. Det finns också chatt. Läs mer på <https://www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprast>

Juridisk rådgivning

Medlemmar i FSDB har möjlighet att kontakta SRF:s förbundsjurist Leif Jeppsson för juridisk rådgivning. **Obs!** Frågorna ska ha någon anknytning till personens funktionsnedsättning och det kan till exempel gälla stöd och service enligt LSS, färdtjänst, hemtjänst och diskrimineringsfrågor. I vissa fall kan det även gå att få hjälp med överklaganden.

Kontaktuppgifter

Leif Jeppsson

Synskadades Riksförbund 122 88

Enskede

Telefon 08-39 92 48

E-post leif.jeppsson@srf.nu

K

Kontaktperson

Man kan få en kontaktperson enligt LSS eller SoL. En kontaktperson kan fungera som sällskap och t ex vara med vid fritidsaktiviteter eller som stöd vid kontakter med myndigheter.

Kvinnofridslinjen

Det är en stödtelefon för den som utsatts för hot eller våld. Närstående kan också ringa. Man kan ringa anonymt och den som svarar har tystnadsplikt. Ring 020-50 50 50.

L

Landstingens kontaktpersoner för dövblindfrågor

På NKCdb:s hemsida www.nkcdb.se finns lista över alla kontaktpersoner i respektive landsting.

Ledarhund

Personer med synnedsättning som vill ha en ledarhund, ska lämna in en ansökan till sin syncentral. Sen kontaktar syncentralen Synskadades Riksförbund. Mer information om ledarhundar finns på www.srf.nu

Ledsagarservice

Man kan få ledsagarservice för kontakter ute i samhället, till exempel om man behöver ta sig till och från olika aktiviteter eller besöka en vårdinrättning. Ansökan görs hos den egna kommunen.

LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade)

LSS är en rättighetslag och ett komplement till andra lagar (t ex Socialtjänstlagen). Rättighetslag innebär att man kan kräva de rättigheter som finns i lagen i domstol. Lagen ska ge personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor. Målsättningen är att den enskilde ska få möjlighet att leva som andra.

Bedömningen sker i tre steg:

1. Först ska det avgöras om personen omfattas av lagen.
2. Prövning om personen har behov av stöd.
3. Prövning om behoven redan är tillgodosedda.

LSS omfattar personer med varaktiga och psykiska funktionshinder som inte beror på normalt åldrande. Det finns tre olika personkretsar inom LSS. Det är:

1. Personer som har utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. Personer med stora begåvningsmässiga funktionsnedsättningar som inte går över efter en hjärnskada i vuxen ålder
3. Personer med andra fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar som inte beror på normalt åldrande och som finns kvar under lång tid.

Det finns totalt tio olika insatser inom LSS som man kan ansöka om hos kommunen.

Insatserna är:

- rådgivning och annat personligt stöd
- personlig assistans
- ledsagarservice
- kontaktperson
- avlösarservice i hemmet
- korttidsvistelse utanför hemmet

-
- korttidstillsyn för ungdomar över tolv år
 - bostad i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet
 - bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna
 - daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd och hjärnskador som man har fått i vuxen ålder.

Lättlästa böcker, nyheter och information

Inom Lättläst finns bland annat:

8 SIDOR – en nyhetstidning och webbtidning skrivna på ett lättläst språk

LL-förlaget – gör lättlästa böcker för unga och vuxna

Läsombud – inspirerar till högläsning bland äldre och personer med funktionsnedsättningar

Det är Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) som ansvar för Lättläst. Mer information finns på www.mtm.se

Lönestöd

Personer med funktionsnedsättning som arbetar kan vara berättigade till lönestöd (lönebidrag). Kontakta arbetsförmedlingen för mer information. Läs också mer på www.arbetsformedlingen.se

N

Nationella hjälplinjen

Nationella hjälplinjen erbjuder kostnadsfri psykologhjälp per telefon. Alla som befinner sig i någon form av kris eller annan svår livssituation är välkomna att ringa. Man kan ringa både för egen del eller om man är orolig för någon annan. Både den som ringer och svarar är helt anonyma. Öppettider varje dag kl 13-22. Ring 020-22 00 60. För att nå hjälplinjen från en texttelefon går samtalen via förmedlingstjänsten Texttelefoni.se.

P

Personlig assistans

En personlig assistent enligt LSS kan t ex hjälpa till med måltider, förflyttning, kommunikation, personlig hygien och personlig service.

Punktskriftstidningar

MTM tillhandahåller prenumerationer på flera tidningar som är överförda från den tryckta versionen till punktskrift för 100 kronor per tidning och år.

Kontakta MTM:s prenumerationsavdelning, e-post pren@mtm.se, telefon 08-580 02 720. Mer information finns också på www.mtm.se

Punktskriftstjänsten

Det är en individuell service för personer med dövblindhet och personer med synskada. Punktskriftsläsare kan utan kostnad få tryckt material, t ex tidningsartiklar, bruksanvisningar och matrecept överfört till punktskrift. Obs! Man kan inte få hela böcker eller skolmaterial överförda. Personer med dövblindhet har inga begränsningar i antalet sidor.

Kontakta Punktskriftstjänsten, e-post punktskrift@mtm.se, telefon 08-580 02 720.

R

Rehabilitering

Rehabilitering handlar om att träna för att få tillbaka förmågor som man har haft men förlorat när man skadats eller blivit sjuk. Mer information för respektive landsting finns på <http://www.1177.se>

Riksfärdtjänst

Riksfärdtjänst är till för längre resor, från en kommun till en annan. Vid ansökan ska man vända sig till sin egen hemkommun.

Rådgivning och annat personligt stöd

Insatsen kan ges inom LSS. Genom landstinget kan man till exempel få stöd av kurator, psykolog, dietist, sjukgymnast och arbetsterapeut.

S

SIP

SIP står för samordnad individuell plan. När någon behöver både hälso- och sjukvård och stöd från socialtjänsten, ska landstinget och kommunen tillsammans med den person som det gäller upprätta en individuell plan. I en SIP ska det t ex ingå vilka insatser som behövs och vem som ansvarar för dem.

Sjukersättning

Sjukersättning är en ersättning som man kan få om man troligen inte kommer att kunna arbeta heltid på grund av funktionsnedsättning, sjukdom eller skada. För att få sjukersättning ska man ha fyllt 30 år men inte 65 år. För den som inte har haft någon inkomst, eller har haft låga inkomster, finns sjukersättning i form av garantiersättning. Läs mer på www.forsakringskassan.se

Sjukresor

Man kan få ersättning för kostnader som man haft för resor till och från t ex vårdcentral, tandläkare eller ett sjukhus på grund av sjukdom eller förlossning. Obs! Man måste alltid betala en avgift själv, en så kallad egenavgift. Varje landsting eller region bestämmer hur hög den egenavgiften ska vara.

Sjukvårdsrådgivning

För sjukvårdsrådgivning kan man dygnet runt ringa 1171. Om man ringer från en texttelefon är numret istället 0771-11 77 99. Obs! Vid akuta ärenden ring 112 eller kontakta SOS Alarm via SMS 112.

Självordslinjen

Alla som har tankar på att ta sitt liv är välkomna att dygnet runt ringa, mejla eller chatta anonymt. Telefon 90101. Läs mer på <https://mind.se/sjalmordslinjen>

SMS 112

Döva och hörselskadade kan kontakta SOS Alarm via SMS. Läs mer på www.sosalarm.se

Socialtjänstlagen (SoL)

Socialtjänstlagen innehåller regler för hur samhället ska hjälpa alla som behöver hjälp och inte kan få hjälp av någon annan. Socialtjänstlagen ska ge rätt till en skälig levnadsnivå och det kan t ex handla om socialbidrag, vård och omsorg. Man ansöker om insatser hos kommunen.

SOS Alarm

Ring nödnumret 112 vid akuta nödsituationer då det är fara för liv, egendom eller miljö. Läs mer på www.sosalarm.se

Specialskola

Alla barn som är döva eller hörselskadade har rätt att gå i specialskolan. Det finns fem regionala skolor: Birgittaskolan, Kristinaskolan, Manillaskolan, Vänerskolan och Östervångsskolan. Det finns också skolor med riksintag för de som t ex har dövblindhet i kombination med utvecklingstörning. Läs mer på www.spsm.se

Syncentraler

Syncentralerna bedriver habilitering/rehabilitering för personer med synskada i alla åldrar. Läs mer på www.syncentralerna.se

T

Taltidningar

Flera dagstidningar, lokala tidningar och tidskrifter kan fås som taltidning. Läs mer på www.taltidningarna.se

Tandvårdsbidrag

Man kan få nödvändig tandvård om man har ett stort och långvarigt behov av omvårdnad och t ex omfattas av LSS. Det finns två förmåner som man kan få tillgång till. Det är uppsökande munhälsobedömning och så kallad nödvändig tandvård (d v s tandvård till samma avgift som sjukvård). Läs mer på www.forsakringskassan.se

Texttelefon eller annan kommunikationsutrustning

Om man inte kan använda en vanlig telefon kan man genom landstinget få en texttelefon eller annan utrustning för kommunikation.

Tolktjänst

Det är enligt Hälso- och sjukvårdslagen, HSL, landstingets ansvar att erbjuda vardags-tolkning för bl.a. personer med dövblindhet – d.v.s. dövblindtolkning.

Tolkservicen är gratis och man kan beställa tolk i alla situationer när man tycker att man behöver det. (Tolkcentralen avgör dock vem som har rätt till tolk och vid vilka tillfällen.)

Den som vill beställa tolk, vänder sig direkt till landstingens tolkcentraler.

Läs också gärna mer om tolkcentralernas verksamhet på www.tolkcentralen.se

TUFF Teckenspråksutbildning för föräldrar

Föräldrar till teckenspråkiga barn kan få bidrag till teckenspråksutbildning. Man ansöker om bidrag hos Centrala studiestödsnämnden, www.csn.se

V

Vårdbidrag

En förälder som har extra arbete eller kostnader för ett barn som är sjukt eller har en funktionsnedsättning kan få vårdbidrag. Man ansöker om vårdbidrag hos Försäkringskassan. Läs mer på www.forsakringskassan.se

Ä

Äldreboenden

På några platser finns särskilda äldreboenden för personer med dövblindhet. T ex är Lindängelund i Malmö ett boende för äldre, teckenspråkiga som har behov av vård. I Skärholmen finns ett seniorboende för döva och personer med dövblindhet.

Äldretelefonen

Det är en stödtelefon för alla äldre som mår psykiskt dåligt. Även anhöriga kan ringa. Telefon 020-22 22 33. Läs också mer på <https://mind.se/aldretelefonen>

